

Socialförvaltningen

Matilda Ernfridsson | Utvecklingsledare
0734-64 74 03 | matilda.ernfridsson@bollebygd.se

Socialnämnden

Svar på motion om införande av arbetsskor för personal inom vård- och omsorg

Förslag till beslut

Socialnämnden beslutar att föreslå kommunfullmäktige att gå vidare enligt socialnämndens bedömning nämligen att kommunen köper in skor som betraktas som arbetsskor och därmed uppfyller Skatteverkets regler och därför inte ska förmånsbeskattas.

Socialnämnden beslutar att föreslå kommunfullmäktige att inköpen ska göras med, för ändamålet, tilldelade medel i budget 2024 och att ge socialnämnden i uppdrag att fram till dess ta fram rutiner för hela förfarandet.

Socialnämnden beslutar att föreslå kommunfullmäktige att personal som arbetar brukarnära inom vård- och omsorg ska omfattas av bestämmelserna om arbetsskor.

Ärendet

En motion inkom till Kommunfullmäktige från Carina Svensson (S) som avser en vilja att införa arbetsskor som en del av arbetskläder för personal inom vård och omsorg i Bollebygds kommun. Kommunfullmäktige remitterade motionen till socialnämnden för handläggning.

Bakgrunden som beskrivs i motionen är att skorna är viktiga för den fysiska arbetsmiljön och kan minska risken för arbetsskador såsom ont i fötter, höfter och rygg av att gå mycket i arbetet och kanske ha olämpliga skor. Det kan också skydda mot halkrisk och minska smittrisk.

I motionen beskrivs att dessa skor inte ska användas privat.

Aktuell lagstiftning

Frågan om arbetsskor till personal inom vård och omsorg är aktuell, i vissa regioner har det varit en valfråga och fackförbund såsom vårdförbundet och kommunal är engagerade i frågan.

Arbetsskor ingår inte under bestämmelserna (SoSFS 2015:10 och AFS 2018:4) som styr förhållandena gällande arbetskläder för vård- och omsorgspersonal. Rådande lagstiftning (AFS 2001:3) gör skillnad på skyddsskor vars syfte är att förhindra fotskador och arbetsskor som kan behövas för att förebygga risken för belastnings- och förslitningsskador där den senare faller utanför lagstiftningen och blir därmed en skattepliktig löneförmån om arbetsgivaren inte uppfyller Skatteverkets förutsättningar.

I Inkomstskattelagen (11 kap. 9 § IL) framgår att arbetskläder och skyddsskor inte anses vara en skattepliktig förmån om de är utformade för tjänsten och lämpligen inte kan användas privat. Även i Skatteverkets allmänna råd framgår samma devis nämligen att arbetskläder ”bör anses vara skattefria om arbetsgivarens namn, symbol eller logotyp är varaktigt applicerat på klädseln på ett sätt som gör att den märkbart avviker från vanliga kläder och därför inte kan antas komma att användas för privat

bruk”. Skatteverket förtydligar ytterligare vad som gäller för arbetsgivare som vill tillhandahålla kläder och skor för sina anställda, som inte är arbetskläder eller skyddsskor, utan att det uppkommer en skattepliktig löneförmån:

- utgöra arbetskläder, det vill säga de tillhandahålls för att användas i tjänsten och
- vara obligatoriska att använda i tjänsten för den anställda och
- vara avpassade för tjänsten, dvs. plaggen bör vara enhetliga för viss personal eller ha någon annan särskild egenskap och
- vara försedda med arbetsgivarens namn eller logotyp så att de märkbart avviker från vanliga plagg.

Det räcker således inte med att en av ovanstående förutsättningar är uppfyllda utan samtliga bör vara uppfyllda (Skatteverkets ställningstagande 2009-06-15, dnr 131 525668-09/111) för att skattefrihet ska råda. Om en arbetsgivare beslutar att införa fria arbetsskor, utan att alla förutsättningar infrias, så blir det en skattepliktig förmån.

Omfattning

Yrkesgrupper som omfattas av bestämmelser enligt fria arbetskläder utifrån Socialstyrelsens föreskrift om basal hygien i vård och omsorg (SOSFS 2015:10) samt Arbetsmiljöverkets föreskrift om smittrisker (AFS 2018:4) finns i Bollebygds kommun inom socialförvaltningen. Arbetsgivaren får inte särskilja på grund av anställningsform varför även timavlönade kommer att omfattas. Personlig assistans och daglig verksamhet omfattas inte av föreskrifterna men kommer enligt förslaget att ändå omfattas av det föreslagna beslutet och av den anledningen är dessa grupper **inte** borträknade i uppställningen nedan.

Personal som arbetar både inomhus och utomhus kommer att få välja skor, antingen ute eller inne. Timavlönad personal kommer att ha tillgång till skor att låna på arbetsplatsen. Varje medarbetare ska få möjlighet till nya skor med två års intervall.

Verksamhetsområde	Antal tillsvidare	Antal visstidsanställda med månadslön
Äldreomsorg	143	15
Hemtjänsten	38 inkl 3 samordnare + 7 natt	5
Särskilt boende för äldre	71	10
Hemsjukvård	27	0
Funktionsnedsättning	47	3
Boende med särskild service; serviceboende samt gruppboende	18	1
Daglig verksamhet	11	1
Personlig assistans	18	1
Totalt	190	18

I ovan beräkning saknas timavlönade och de uppgår till 29 årsarbetare, dvs. inte personer, i ett beräknat snitt över ett år. Personer som uppbär arvode omfattas inte.

Ekonomiska förutsättningar

Marknadspriset för ett par arbetsskor uppskattas till mellan 1000-1500 kronor för ett par uteskor och ett par inneskor till mellan 500-1100 kronor beroende på skornas egenskaper. Övervägande del av personalen arbetar inomhus (särskilt boende inom äldreomsorgen och boende med särskild service inom funktionsnedsättning), en del arbetar både inomhus och utomhus (hemsjukvård) och den minsta delen (hemtjänst) rör sig mellan brukarna endast utomhus.

Den preliminära beräkningen nedan utgår från ovan resonemang och att personal kommer att välja skor efter det, där hemsjukvården, daglig verksamhet och personlig assistans antas välja inneskor.

Typ av sko	Antal	Summa
Innesko	145	72 500–159 500
Utesko	38 inkl 3 samordnare + 7 natt	38 000–57 000
Totalt		110 500–216 500

Timavlönade är ej med i ovan beräkning.

Bedömning

Socialnämnden gör bedömningen att det är lämpligt att arbetsgivaren står för arbetsskor, ur ett arbetsmiljö- och jämställdhetsperspektiv.

Socialnämnden bedömer att det bästa alternativet är att kommunen köper in skor som ska betraktas som arbetsskor och därmed uppfylla Skatteverkets regler och därför inte ska förmånsbeskattas.

Skor ska upphandlas enligt den, i denna skrivelse, angivna omfattningen, dvs. de personalgrupper som omfattas av bestämmelserna kring arbetskläder samt personalgrupper inom socialförvaltningen som arbetar brukarnära men som ej omfattas av reglerna kring arbetskläder; personlig assistans och daglig verksamhet. Definition av personal är de som får lön, det vill säga ej arvoderade.

Socialnämnden beslutar att inköpen i båda alternativen görs med, för ändamålet tilldelade medel i budget 2024. Fram till dess ska riktlinjer och rutiner tas fram för hela förfarandet.

Detta beslut kan föranleda andra förvaltningar att föra fram frågan om behov av arbetsskor för sin personal. Det är inget som socialförvaltningen har kostnadsberäknat utifrån den här motionen men prisexemplen kan mycket väl användas. Utbildningsförvaltningen har inom förskola 96 personer tillsvidareanställda och 12 visstidsanställda och inom grundskolan, inklusive fritidshem och grundsärskola finns 165 tillsvidareanställda och 19 visstidsanställda.

Samhällsbyggnadsförvaltningen har redan skor till sina medarbetare och har också budget för detta.

Beslutsunderlag

- Svar på motion om införandet av arbetsskor för personal inom vård- och omsorg, socialförvaltningens tjänsteskrivelse, 2022-09-13
- Sammanträdesprotokoll Kommunfullmäktige 2022-02-10 §5

Skickas till

Kommunfullmäktige

BOLLEBYGDS KOMMUN

Socialförvaltningen

Rickard Olsson

Förvaltningschef

Matilda Ernfridsson

Utvecklingsledare